

בית הדין לעבודה קבע:

"הגב' נתניהו מנהלת את מעון רה"מ ביד רמה"

שרה נתניהו | צילום ארכיון: אלכס קולומוביסקי

ההתנהלות הבעייתית במעון רה"מ זכתה לחותמת משפטית • השופטים קיבלו את טענותיו של אב הבית לשעבר מני נפתלי נגד רעיית רה"מ שרה נתניהו וקבעו: "העובדים חסרי האונים היו חשופים לדרישות מוגזמות, להעלבות ולהתפרצויות זעם" • עיקרי פסק הדין: מסמך

תלם יהב ומאיר תורג'מן

▶ "תמונה עגומה" – זהו הביטוי שבו בחרה השופטת דיתה פרוז'ינין מבית-הדין האזורי לעבודה בירושלים כדי לתאר את מסקנות חבר השופטים בנוגע למתרחש במעון ראש הממשלה בנימין נתניהו. "תמונה עגומה", בעקבות קבלתן של טענות אב הבית לשעבר מני נפתלי על התעמרות בעובדים מצדה של רעיית ראש הממשלה שרה נתניהו. עם זאת, בית-הדין גם רחה את טענותיו של נפתלי על כך שראש הממשלה בנימין נתניהו הוציא את דיבתו רעה.

מעבר ל-170 אלף השקלים שקבעו השופטים כי ישו למו לנפתלי כפיצוי ועבור הוצאות משפט, הם העניקו את חותמתם לטענותיו על שהתנהל במעונו של ראש הממשלה בתקופה שבה הועסק כאב הבית. בפסק דין קצר יחסית, שנפרס על פני 40 עמודים, סקרה השופטת פרוז'ינין את גרסתו של אב הבית לשעבר, קיבלה אותה באופן כמעט מוחלט ומתחה ביקורת על תגובתה של רעיית ראש הממשלה.

"לא מצדיק העסקה פוגענית"

החלק המרכזי בתביעתו של נפתלי (35), ששימש אב הבית במעון ראש הממשלה בשנים 2011-2012, נוגע לטענות על העסקה פוגענית – צעקות, הערות פוגעניות והשפלות שלהן היה חשוף ויחסי אנוש בלתי נסבלים, משפילים ומעליבים בין רעיית ראש הממשלה לבין עובדי המעון. השופטת פרוז'ינין קבעה כי להבנתה יש אמת בטענותיו.

"בחינת חומר הראיות שהוצג לפנינו מעלה תמונה עגומה ביותר לגבי המתרחש במעון ראש הממשלה בכל הנוגע לאופן העסקת העובדים, סביבת העבודה שהם חשופים אליה, היחס אליהם

והשמירה על כבודם ועל זכויותיהם... היותו של המעון סביבת עבודה ייחודית אינו מצדיק העסקה פוגענית שבה עובדים חסרי אונים נאלצים לעבוד שעות רבות מאוד תוך שהם חשופים לדרישות מוגזמות, להעלבות ולהתפרצויות זעם".

פסק הדין מצטט שתי עדויות המחזקות את גרסתו של נפתלי על המתרחש במעון ראש הממשלה: איש התחזוקה לשעבר במעון ראש הממשלה גיא אליהו, שהגיש בעצמו תביעה נגד בני הווג נתניהו, והמ" בשלת לשעבר אתי חיים שהעידה בתביעתו של אליהו. כך מוזכרת עדותה של חיים, שלפיה היא ואליהו הכינו ארוחת צהריים ביום שבת והניחו סלטים על השולחן, כאשר נדרשו על ידי שרה נתניהו לפנות את

שהוגש ולערוך את השולחן מחדש בעקבות סגירתו ופתיחתו של הסכך שמעל השולחן. לאחר שבנה אבנר העיר שאין בכך צורך, כפי שצוטט בפסק הדין, "משכה נתניהו את המפה, זרקה את כל הכלים והורתה לגב' חיים ולמר אליהו לאסוף הכל בתוך 5 דקות ולערוך מחדש, וכך עשו".

"במקרה אחר בעקבות דרישותיה של גב' נתניהו הרגישה גב' חיים כי אינה יכולה לעמוד עוד על הרגליים, נפלה והרגישה דפיקות לב חזקות ומחירות. לדבריה פרמדיק שהיה במקום הציע לפנותה באמבולנס, אולם גב' נתניהו סירבה והורתה להוריע לאחד מילדיה של גב' חיים לבוא ולקחתה, וכך היה".

רעיית ראש הממשלה טענה כי חיים אינה דוברת אמת וכי עדותה נובעת מקשריה עם נפתלי ועם אליהו – אך השופטת ביטלה את הדברים והרגישה את אמינותם של המבטלת לשעבר ושל נפתלי.

"דבריה של גב' נתניהו כי גב' אתי חיים היא חברה של התובע ושל מר אליהו לא זכו לביסוס ראיות... עדותה של גב' אתי חיים הייתה משכנעת ואמינה ביותר, וניכרו בה היטב אותות האמת".

"שעות רבות ובלתי סבירות"

חלק מהדין בפסק הדין על ההעסקה הפוגענית נגע לשעות העבודה של מני נפתלי. אב הבית לשעבר טען כי נדרש לעבוד במשך שעות ארוכות, שבעה ימים בשבוע, ובית-הדין קיבל את גרסתו.

"בנוסף לדרישות המוגזמות, להעלבות וליחס הקשה לעובדים, שעות העבודה במעון היו רבות ובלתי סבירות".

בתגובה להאשמותיו של נפתלי טענה המדינה כי אב הבית עצמו הוא שאשם בריבוי שעות העבודה, משום שהוא היה זה שקבע את סידור העבודה של העובדים במי עון ראש הממשלה. בנוסף הוצג מכתב שלשל סמנכ"ל משרד ראש הממשלה עזרא סיידוף לנפתלי, שבו הוא

השופטת: "עובדים חסרי אונים, דרישות מוגזמות והתפרצויות זעם"

בית-המשפט אישר את טענות אב הבית לשעבר, מני נפתלי, על היחס שספג מרעיית רה"מ שרה נתניהו, וקבע לו פיצויים של 170 אלף שקל – שתשלם המדינה • נפתלי: ניצחון של רוד על גוליית • משפחת נתניהו: התמונה שתוארה בפסק הדין רחוקה מהמציאות • עמ' 4

"הכפישו את שמי". מני נפתלי, אתמול

צילום: יובל חן

51819430-1	11/02/2016	ידיעות אחרונות - כותרת	עמוד 5	2/2	25.78x23.62
9848 - ד"ר					

חלקו הראשון של פסק הדין עסק בטענתו של נפתלי כי הועסק בתור אב בית בחוזה ל-30 יום אשר נחתם מחדש מדי חודש, וכי עשה זאת משום שהאמין להבטחות כי בהמשך יוכל לזכות בעבודה תקנית במעון ראש הממשלה ולהפוך לעובד מדינה. פסק הדין קבע כי אכן נעשה לו עוול.

"המדינה הפרה את חובת הגילוי המלא המוטלת עליה תוך הטעיית התובע וגרמה לתובע נזקים ממוניים."

חלקו השלישי והאחרון של פסק הדין עסק בטענתו של נפתלי כי ראש הממשלה בנימין נתניהו הוציא דיבתו רעה כאשר רמו בראיון טלוויזיוני כי הוא "עובד ממורמר" ש"פוטר", בעוד שבמציאות הוא דווקא התפטר מרצונו – ולאחר מכן אף ניסו לשכנעו לחזור בו מכך ולשוב לעבודה. בית הדין הביע הודעות עם נפתלי, אך דחה את טענתו וקבע כי התבטאותו של ראש הממשלה "חוסה תחת כנפי זכות היסוד לחופש הביטוי".

נפתלי: "ניצחון דוד על גולית"

לצד זאת קיבל בית הדין את יתר טענותיו של נפתלי – וקבע כי הוא יפוצה בסך של 75 אלף שקל בשל הטעיה בנוגע לתנאי העסקתו, 80 אלף שקל נוספים בשל "עוגמת נפש בעקבות העסקה פוגענית במעון ראש הממשלה", וכמו כן תישא המדינה בתשלום הוצאות המשפט שלו בסכום של 15 אלף שקל. כך, בסיומו של דבר, נקבע נפתלי יקבל 170 אלף שקל – כאשר תביעתו המקורית עמדה על 1.1 מיליון שקל. "זה ניצחון של דוד מול גולית", אמר אתמול נפתלי, כשלצידו שתי הפרקליטות שייצגו אותו בתביעה, עוה"ד נעמי לנדאו ונאוה פינצ'וק אלכסנדרה "בפשרה יכולתי לקבל הרבה יותר כסף, אבל היה לי חשוב להילחם ולהוכיח שכל מה שניסו להכפיש את שמי ולהלביש עליי לא קרה. בית הדין קבע שכל מה שטענתי היה נכון".

בנוסף הקפידה השופטת פרוז'נין לטהר את שמו של מני נפתלי, לאחר המתקפות האישיות נגדו על רקע תביעתו וטענותיה של רעיית ראש הממשלה כי כוונתו היא לסחוט כסף מהמדינה. "גב' נתניהו טענה כי נפתלי ואף בא כוחו הציעו כספים לעובדים כדי שיעידו נגדה", נכתב בפסק הדין, "וכי היו עשרות אנשים שהתובע לחץ עליהם והציע להם כסף כדי שיעידו נגדה". טענות אלו בוטלו על ידי בית הדין.

"לדברים אלה לא נמצא כל בסיס ראיתי בחומר הראיות, ולא הובא אף לא בדל ראיות התומך בהם... יש להצטער על כך שגב' נתניהו בחרה להכפיש באופן חמור כל כך עובדים לשעבר מבלי שנמצא לטענות אלה בסיס ראיתי מינימלי".

מוזכר לו כי אסור לו לעבוד בכל ימות השבוע והוא מחויב ביום מנוחה. גם טענות אלו, עם זאת, בוטלו על ידי השופטת.

"טענת המדינה תמוהה ביותר. האם פעל התובע בחלל הריק? האם לא היה כל פיקוח על שעות עבודתו ועל מעשיו באב הבית?... נראה כי מכתבו של סידוף לא נשלח אלא כדי לצאת ידי חובה, שכן הוא ידע היטב שהעבודה במעון נמשכת מסביב לשעון, והתובע שוחח עימו על המצוקה הקשה בכוח אדם וב"מיוחד בסופי שבוע".

בהמשך נדחו הטענות על כך שיש בסביבת העבודה המיוחדת שבה הועסק נפתלי כדי להצדיק חלק מההתנהלות שתוארה על ידיו.

"היותו של מעון ראש הממשלה סביבת עבודה ייחודית אינו מצדיק העסקה פוגענית, שבה עובדים חסרי אונים נאלצים לעבוד שעות רבות מאוד תוך שהם חשופים לדרישות מוגזמות, להעלבות ולהת"פ רציניות זעם".

בפרק מיוחד שעסק בעדותה של גברת נתניהו מתחה השופטת פרוז'נין ביקורת חריפה על התנהלותה ועל עדותה. היא דחתה את טענותיה על כך שהאווירה במעון רה"מ כיום היא "נעימה, וכולם שמחים", והסבירה כי "איש מן העובדים כיום לא העיד לפנינו כדי לבסס את דבריה אלה". בנוסף ביטלה השופטת מכל וכל את טענותיה של רעיית ראש הממשלה שלפיהן היא עצמה כלל אינה מעורבת בניהול משק הבית.

"בניגוד לגרסתה כי היא משתדלת לא להיות מעורבת בניהול הבית וכי עשתה זאת בלית ברירה רק בתקופת עבודתו של התובע, מחומר הראיות שהוצג לפנינו עולה כי הגב' נתניהו מנהלת את המעון באופן פעיל ביותר וביד רמה. היא זו שמאשרת בקשות של עובדים לצאת לחופשה, מכירה את סירי דוד העבודה, מקיימת ראיונות לעובדים במעון לפני קבלתם לעבודה, והם צריכים לקבל את אישורה לפני שהם הולכים לביתם".

על חשבונו

המדינה תשלם את הפיצוי

משלם המיסים הישראלי הוא זה שיישא בתשלום שפסק אתמול בית הדין למני נפתלי. בלומר, כולנו נשלם את 170 אלף השקלים שנקבע כי ישולמו לו כפיצוי עבור עוגמת הנפש שנגרמה לו בין היתר מרעיית רה"מ שרה נתניהו ועבור הוצאות המשפט.

תביעתו של אב הבית לשעבר מני נפתלי הוגשה נגד מדינת ישראל, בתור המעסיקה שלו בתקופה שבה שימש אב הבית, ובאופן ספציפי נגד משרד ראש הממשלה, ראש הממשלה בנימין נתניהו ומנכ"ל משרד ראש הממשלה עוזא סידוף. "נפתלי עבד בשירות המדינה, ועל כך אין מחלוקת", נקבע בפסק הדין. "על המעביד לדאוג לקיומה של סביבת עבודה הולמת לעובדיו. חומר הראיות מגלה כי המדינה כשלה במשימתה זו. לפיכך על המדינה לשאת בתשלום הפיצוי לתובע. איננו סבורים כי יש להטיל חיוב זה על הנתבעים ביחד ולחוד כפי שמבקש נפתלי. בין נפתלי לבין ראש הממשלה ובניו לבין סידוף לא התקיימו יחסי עובד ומעסיק, ושניהם לא היו בגדר מעסיק של נפתלי".

גד ליאור

תגובת משפחת נתניהו:

"המציאות רחוקה מהתיאור"

משפחת נתניהו מסרה תגובה חריפה על פסק הדין בעניינו של מני נפתלי. "התמונה המצטיירת בפסק הדין רחוקה מן המציאות במעון רה"מ", נאמר בהודעת רה"מ. "מצערת העובדה שאף שבית הדין דחה כ-90% מהתביעות הכספיות של נפתלי, הוא בחר להקדיש חלק ניכר מהחלטתו לגברת נתניהו – שכלל לא הייתה צד במשפט. נפתלי לא תבע את גברת נתניהו, אלא את מדינת ישראל, ואגב כך השמיץ והכפיש את רעיית רה"מ. אך כיוון שהגברת נתניהו לא הייתה צד למשפט, היא לא הייתה יכולה להביא עדים שמבססים את דבריה ומוכיחים את אמיתותם".

במשפחת נתניהו הציגו שני עובדים שדיברו בזכות שרה נתניהו: אמנון זכאי ועידן אלעד. "עובדים רבים במעון רה"מ, ובהם מנהלי הבית בשנים האחרונות, מעידים על יחס מצוין, חם ואנושי שהם מקבלים מרעיית רה"מ", נאמר בהודעת המשפחה. "הם מעולם לא נתקלו בהרמת קול או ביחס מעליב. יחסי עם שרה נתניהו הם כמו אמא ובן. היא מתייחסת אליי כמו אל בן, אמר היום אחד מהם. יש לי המון כבוד והערכה ואהבה אליה. לצערנו הרב, כל אלה אינם נמצאים בפסק הדין".

יובל קרני